

MOWiT2 Lab3

Zadanie 1 Proszę w załączonym do laboratorium kodzie napisać funkcję realizującą dodawanie oraz mnożenie macierzy. Po krótko opisać obie metody.

Dodawanie macierzy:

```
template<typename T>
AGHMatrix<T> AGHMatrix<T>::operator+(const AGHMatrix<T>& rhs)
{
    if(this->get_cols() != rhs.get_cols() || this->get_rows() !=
        rhs.get_rows()){
        std::string txt = "Different sizes of matrices.";
        throw std::invalid_argument(txt);
    }

    AGHMatrix<T> newMatrix(this->matrix);
    for(int i=0; i<this->get_cols(); i++){
        for(int j=0; j<this->get_rows(); j++){
            newMatrix(i,j) += rhs(i,j);
        }
    }
    return newMatrix;
}
```

$$\begin{bmatrix} 1.2 & 1.2 & 1.2 & 1.2 & 1.2 \\ 1.2 & 1.2 & 1.2 & 1.2 & 1.2 \\ 1.2 & 1.2 & 1.2 & 1.2 & 1.2 \\ 1.2 & 1.2 & 1.2 & 1.2 & 1.2 \\ 1.2 & 1.2 & 1.2 & 1.2 & 1.2 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 2.8 & 2.8 & 2.8 & 2.8 & 2.8 \\ 2.8 & 2.8 & 2.8 & 2.8 & 2.8 \\ 2.8 & 2.8 & 2.8 & 2.8 & 2.8 \\ 2.8 & 2.8 & 2.8 & 2.8 & 2.8 \\ 2.8 & 2.8 & 2.8 & 2.8 & 2.8 \end{bmatrix} =$$

Wynik:

```
4, 4, 4, 4, 4,
4, 4, 4, 4, 4,
4, 4, 4, 4, 4,
4, 4, 4, 4, 4,
4, 4, 4, 4, 4,
```

- Dodawanie macierzy jest zdefiniowane dla macierzy tych samych rozmiarów.
- Wynikiem jest macierz tego samego rozmiaru.
- Elementy są sumą wyrazów o tych samych współrzędnych.

Mnożenie macierzy:

```
template<typename T>
AGHMatrix<T> AGHMatrix<T>::operator*(const AGHMatrix<T>& rhs)
{
    if(this->get_cols() != rhs.get_rows()){
        std::string txt = "Invalid size of matrices.";
        throw std::invalid_argument(txt);
    }
    AGHMatrix<T> newMatrix(this->get_rows(),rhs.get_cols(),0);

    for(int i=0; i<this->get_rows(); i++){
        for(int j=0; j<rhs.get_cols(); j++){

            for(int k=0; k<this->get_cols(); k++){
                newMatrix(i,j) += this->matrix[i][k] * rhs.matrix[k][j];
            }
        }
    }
    return newMatrix;
}
```

$$\begin{bmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 4 & 5 & 6 \end{bmatrix} * \begin{bmatrix} 7 & 8 \\ 9 & 10 \\ 11 & 12 \end{bmatrix} =$$

Wynik:

```
58, 64,
139, 154,
```

- Pierwsza macierz musi mieć tyle kolumn co druga wierszy.
- Wynikiem jest macierz, która ma tyle wierszy co pierwszy argument mnożenia i kolumn tyle co drugi argument.
- Elementy są iloczynem skalarnym odpowiednich wierszy pierwszej macierzy i kolumn drugiej.
- Mnożenie macierzy nie jest przemienne!

Zadanie 2 Proszę zaimplementować:

1. Funkcję/metodę, która sprawdzi czy macierz jest symetryczna.
2. Funkcję/metodę, która obliczy wyznacznik macierzy.
3. (*) Metodę transpose().

1. isSymmetric():

```
template<typename T>
bool AGHMatrix<T>::isSymmetric()
{
    if(this->get_cols() != this->get_rows()){
        return false;
    }
    for (int i=0; i<this->get_rows(); i++){
        for (int j=0; j<this->get_cols(); j++){
            if(this->matrix[i][j] != this->matrix[j][i]) return false;
        }
    }
    return true;
}
```

Funkcja detRecursively() korzysta ze wzoru (dla macierzy $A = [a_{ij}]$):

- jeśli $n = 1$: $\det A = a_{11}$
- jeśli $n = 2$: $\det A = a_{11} * a_{22} - a_{12} * a_{21}$
- jeśli $n > 2$: $\det A = \sum_{i=1}^n (-1)^{i+j} a_{ij} A_{ij}$, gdzie A_{ij} to minor powstały poprzez skreślenie i-tego wiersza i j-tej kolumny.

$$\begin{bmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 2 & 5 & 4 \\ 3 & 4 & 9 \end{bmatrix}$$

Symetryczna?

Is symmetric? 1

2. det():

```
template<typename T>
T AGHMatrix<T>::det()
{
    if(this->get_cols() != this->get_rows()){
        std::string txt = "Not a square matrix.";
        throw std::invalid_argument(txt);
    }

    return detRecursively(this->matrix, this->get_rows());
}
```

```
template<typename T>
T detRecursively(std::vector<std::vector<T>> matrix, int size)
{
    // Base cases
    if(size == 1) return matrix[0][0];
    else if(size == 2) return matrix[0][0] * matrix[1][1] - matrix[0][1] *
matrix[1][0];
    else{
        T result = 0;
        int sign = 1;
        for(int i=0; i<size; i++){

            // new matrix without 0-th row and i-th column
            std::vector<std::vector<double>> tmp;
            for(int j=0; j<size; j++){
                // excluding i-th row
                if(j != 0){
                    tmp.push_back(matrix[j]);
                    // excluding i-th column
                    tmp.back().erase(tmp.back().begin() + i);
                }
            }
            result += sign * matrix[0][i] * detRecursively(tmp, size-1);
            sign = -sign;
        }
        return result;
    }
}
```

Wyznacznik powyższej macierzy:

Det = -4

3. transpose():

```
template<typename T>
AGHMatrix<T> AGHMatrix<T>::transpose()
{
    AGHMatrix<T> transposed(this->get_cols(), this->get_rows(), 0.0);
    for(int i=0; i<this->get_rows(); i++){
        for(int j=0; j<this->get_cols(); j++){
            transposed(j,i) = this->matrix[i][j];
        }
    }
    return transposed;
}
```

$$\begin{bmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 4 & 5 & 6 \end{bmatrix}$$

Transpozycja:

```
1, 4,
2, 5,
3, 6,
```

Zadanie 3 Proszę zaimplementować algorytm faktoryzacji LU macierzy. Algorytm przetestować na przykładzie z wikipedii lub korzystając z poniższego kodu.

Algorytm:

```
template<typename T>
std::pair<AGHMatrix<T>, AGHMatrix<T>> AGHMatrix<T>::LU()
{
    if(this->get_cols() != this->get_rows()){
        std::string txt = "Not a square matrix.";
        throw std::invalid_argument(txt);
    }
    std::pair<AGHMatrix<T>, AGHMatrix<T>> result(
        AGHMatrix<T>(this->get_rows(),this->get_cols(),0),
        AGHMatrix<T>(this->get_rows(),this->get_cols(),0)
    );
    for(int i=0; i<result.first.get_cols(); i++){
        result.first(i,i) = 1;
    }
    T element;

    for(int i=0; i<result.first.get_cols(); i++){
        // i-th row in second matrix
        for(int j=0; j<result.first.get_rows(); j++){
            // only above or on diagonal
            if(j >= i){
                element = this->matrix[i][j];
                for(int k=0; k<i; k++){
                    element -= result.first(i,k) * result.second(k,j);
                }
                result.second(i,j) = element;
            }
        }
        // i-th column in first matrix
        for(int j=0; j<result.first.get_rows(); j++){
            // only below diagonal
            if(i < j){
                element = this->matrix[j][i];
                for(int k=0; k<i; k++){
                    element -= result.first(j,k) * result.second(k,i);
                }
                result.first(j,i) = element / result.second(i,i);
            }
        }
    }
    return result;
}
```

Zadanie 4 Proszę zaimplementować algorytm faktoryzacji Cholesky'ego macierzy. Jego test można analogicznie do poprzedniego zadania oprzeć o przykład z wikipedii. Po zakończeniu tego zadania proszę porównać oba algorytmy faktoryzacyjne i opisać różnice w ich konstrukcji.

Algorytm:

```
template<typename T>
std::pair<AGHMatrix<T>, AGHMatrix<T>> AGHMatrix<T>::cholesky()
{
    if(this->get_cols() != this->get_rows()){
        std::string txt = "Not a square matrix.";
        throw std::invalid_argument(txt);
    }
    AGHMatrix<T> mat(this->get_rows(),this->get_cols(),0);

    for(int i=0; i<this->get_rows(); i++){
        // only below or on diagonal
        for(int j=0; j<=i; j++){
            T sum = 0;

            if(i == j){
                for(int k=0; k<j; k++){
                    sum += pow(mat(j,k), 2);
                }
                mat(j,j) = sqrt(this->matrix[j][j] - sum);
            }
            else{
                for(int k=0; k<j; k++){
                    sum += (mat(i,k) * mat(j,k));
                }
                mat(i,j) = (this->matrix[i][j] - sum) / mat(j,j);
            }
        }
    }
    std::pair<AGHMatrix<T>, AGHMatrix<T>> result(mat,mat.transpose());

    return result;
}
```

LU:	Cholesky:
$\begin{bmatrix} 5 & 3 & 2 \\ 1 & 2 & 0 \\ 3 & 0 & 4 \end{bmatrix}$	$\begin{bmatrix} 4 & 12 & -16 \\ 12 & 37 & -43 \\ -16 & -43 & 98 \end{bmatrix}$
Wyniki:	
<p>1, 0, 0, 0.2, 1, 0, 0.6, -1.28571, 1,</p> <p>5, 3, 2, 0, 1.4, -0.4, 0, 0, 2.28571,</p>	<p>2, 0, 0, 6, 1, 0, -8, 5, 3,</p> <p>2, 6, -8, 0, 1, 5, 0, 0, 3,</p>
Przedstawiamy macierz jako dwie macierze: dolnotrójkątną, która ma tylko 1 na przekątnej oraz górnortrójkątną.	Przedstawiamy macierz jako dwie macierze: dolnotrójkątną oraz górnortrójkątną, która jest macierzą transponowaną pierwszej .
$A = L * U$ $A = [a_{ij}], L = [l_{ij}], U = [u_{ij}]$	$A = L * L^T$ $A = [a_{ij}], L = [l_{ij}]$
Metoda naprzemiennie liczy wiersze macierzy U i kolumny macierzy L .	Metoda liczy kolejno wiersze dla jednej z macierzy, a drugą otrzymuje poprzez transpozycję.
$u_{ij} = a_{ij} - \sum_{k=1}^{i-1} l_{ik} u_{ki}$ $l_{ji} = 1/u_{ii} * (a_{ji} - \sum_{k=1}^{i-1} l_{jk} u_{ki})$	$l_{jj} = \sqrt{a_{jj} - \sum_{k=1}^{j-1} l_{jk}^2}$ $l_{ij} = 1/l_{jj} (a_{ij} - \sum_{k=1}^{j-1} l_{ik} l_{jk}),$ <p>dla $i > j$</p>
Należy uważać na dzielenie przez zero (można zmodyfikować metodę, w celu uniknięcia tego).	Działa tylko dla macierzy symetrycznych, dodatnio określonych.

Zadanie 5 Proszę napisać funkcję (lub klasę wraz z metodami), która realizuje eliminację Gaussa. Proszę starannie opisać kod, który ją realizuje. Test algorytmu jest najłatwiej zrealizować przy pomocy języka python oraz pakietu numpy (poniższy kod).

Algorytm:

```
template<typename T>
AGHMatrix<T> gaussEl(AGHMatrix<T> augmented)
{
    if(augmented.get_rows() != augmented.get_cols() - 1){
        std::string txt = "Incorrect size.\nAugmented matrix has size N x N+1.";
        throw std::invalid_argument(txt);
    }

    int rows = augmented.get_rows();

    // zeroing coeffs below the leading one in the i-th column
    for(int i=0; i<rows-1; i++){
        // skipping the leading coefficient
        for(int j=i+1; j<rows; j++){
            // getting the factor zeroing in the given row
            double factor = -1*augmented(j,i)/augmented(i,i);
            for(int k=i; k<rows+1; k++){
                // operation must be row elementary so repeating
                // for each element in row
                augmented(j,k) += factor*augmented(i,k);
            }
        }
    }
    // matrix is in the correct form

    for(int i=0; i<rows; i++){
        if(augmented(i,i)==0){
            std::string txt;
            if(augmented(i,i+1)==0) txt = "Infinitely many solutions.";
            else txt = "No solution.";
            throw std::invalid_argument(txt);
        }
    }

    AGHMatrix<T> solution(rows, 1, 0);
```

```

// getting the answers (starting from the last row)
for(int i=rows-1; i>=0; i--){
    // row is in form: augmented(i,i)*solution(i,1) = augmented(i,n)
    solution(i,0) = augmented(i,rows) / augmented(i,i);
    // zeroing coeffs connected with computed variable
    // (to achieve rows: a * x = b)
    for(int j=i-1; j>=0; j--){
        // its like getting the constants on the same side of equation
        // since variable has been computed
        augmented(j,rows) -= solution(i,0) * augmented(j,i);
        // not needed in the algorithm
        augmented(j,i) = 0;
    }
}
return solution;
}

```

- Metoda polega na doprowadzeniu macierzy do postaci schodkowej:

$$\begin{bmatrix}
 a_{11} & a_{12} & a_{13} & \dots & a_{1m} \\
 0 & a_{22} & a_{23} & \dots & a_{2m} \\
 0 & 0 & a_{33} & \dots & a_{3m} \\
 \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\
 0 & 0 & 0 & \dots & a_{nm}
 \end{bmatrix}$$

- Można korzystać wyłącznie z operacji elementarnych na wierszach.
- Po przekształceniu macierzy można idąc od dołu łatwo obliczać wartości kolejnych zmiennych i wstawiać je wyżej.

Macierz rozszerzona do testu:

$$\begin{bmatrix}
 0.0001 & -5.03 & 5.809 & 7.832 & 9.574 \\
 2.266 & 1.995 & 1.212 & 8.008 & 7.219 \\
 8.85 & 5.681 & 4.552 & 1.302 & 5.73 \\
 6.775 & -2.253 & 2.908 & 3.97 & 6.291
 \end{bmatrix}$$

Program testowy (Python):

```
import numpy as np

A = np.matrix([[0.0001, -5.0300, 5.8090, 7.8320],
               [2.2660, 1.9950, 1.2120, 8.0080],
               [8.8500, 5.6810, 4.5520, 1.3020],
               [6.7750, -2.253, 2.9080, 3.9700]])

b = np.matrix([9.5740, 7.2190, 5.7300, 6.2910]).transpose()

x = np.linalg.solve(A, b)

# Checking
print(np.allclose(np.dot(A, x), b))

print(x)
```

Wynik testu:

```
True
[[ 0.21602477]
 [-0.00791511]
 [ 0.63524333]
 [ 0.74617428]]
```

Wynik działania napisanego algorytmu dla tej samej macierzy:

```
0.216025,
-0.00791511,
0.635243,
0.746174,
```